

Dalszy odwrót Niemców.

Pod naporem przeważających sił koalicji Niemcy cofnęli się na linię Zygryda opróżniając w zupełności terytory, jakie zdobyli w czasie wiosennych ofensyw. Opuszczony przez nich pas Francji wedle zgodnej relacji pism niemieckich i francuskich przedstawia wielką pustynię, gdyż Niemcy skrupulatnie zniszczyli wszystko, cokolwiek mogłoby się było przydać ścigającej ich armii koalicji. Gen. Foch

Dalszy odwrót Niemców. Wied francuska w ogniu artylerii.

okazał się godnym przeciwnikiem Hindenbрга. Stosując z powodzeniem system ataków flankowych, wyważył nimi w kilku miejscach front niemiecki, przerywając jego spoistość i zmuszając Niemców

Dalszy odwrót Niemców: Ruiny St. Quentin.

(Fot. Bafa)

do daleko na wschód posuniętego odwrotu. Wielka bitwa we Francji rozwijała się dotychczas w dwóch fazach. Obecnie stoimy przed jej trzecim okresem, który może być dla walk na zachodzie rozstrzygającym. Chodzi o to czy Niemcy potrafią się utrzymać na linii Zygryda, czy też zmuszeni zostaną do dalszego odwrotu. Zaznaczyć trzeba, iż i ta linia okazała się nie tak silną, jak tego strategicy niemieccy się spodziewali. Atak angielski przełamał ją od północy w kierunku na Cambrai zaś Francuzi wdarli się od niej na południowym skrzydle biorąc wstępne pozycje na południe od La Fere.

Rezerwy koalicji okazują się tak wielkie, że gen. Foch może podejmować ataki na coraz nowych odcinkach frontu, nie osłabiając sił wprowadzonych już do walki. Dowodzi tego ostatnie przedsięwzięcie na południu od Verdun na odcinku St. Michiel. Odcinek ten, wysunięty znacznie naprzód wrynął się klinem w linie francuskie stanowiąc stałe za-

grożenie Verdun od południa. Przy pomocy amerykańskiej uderzyli nań Francuzi z dwóch stron i znieśli zupełnie niebezpieczny klin, zmuszając wojska niemieckie do cofnięcia się na przekątną. Jak twierdzą pisma niemieckie, Niemcy byli przygotowani na ten atak i zabezpieczyli sobie zarówno odwrot jak i odpowiednie pozycje rezerwowe i według z góry przygotowanego planu cofnięcia się dokonali.

Po raz pierwszy wystąpiły tu do walki także formacje austro-węgierskie, które pospieszyły na front zachodni niosąc pomoc Niemcom. Im przypadło w udziale ostanianie odwrotu.

Położenie na froncie zachodnim stało się bardzo poważne. Koalicja pragnie za wszelką cenę, doprowadzić do rozstrzygnięcia walk jeszcze przed zimą, aby uniknąć kampanii zimowej. Może w łączności z tem przynoszą pisma szwajcarskie wiadomość jakoby na zimę było planowane zawieszenie

(Woj. kw. pr.) Pompa służąca do zasilania wodą górskich posterunków.

Z wlotnego frontu: Źródło w górach, ujęte w zbiornik, z którego woda płynie rurami do obozów.